

КВОРУМ

Информативни билтен Народне скупштине

број 12.

новембар 2013.

тема броја

ФОРМИРАН ПАРЛАМЕНТАРНИ ОДБОР ЗА СТАБИЛИЗАЦИЈУ И ПРИДРУЖИВАЊЕ

у овом броју издвајамо

страна 8

Седница Одбора за пољопривреду,
водопривреду и шумарство у Чачку

страна 20

Представљамо: Константин Арсеновић

Народна скупштина Републике Србије

Поштовани читаоци „Кворума“,

Народна скупштина је у новембару месецу радила врло интензивно, што ћете читајући имати прилику да видите.

Овога пута као тему броја доносимо извештај о формирању парламентарног Одбора за стабилизацију и придруживање ЕУ.

Такође, читаћете и како је, у сарадњи са Центром за промоцију науке, обележен 10. новембар – Светски дан науке. Тим поводом је у Дому Народне скупштине одржана симулација седнице рада скупштине Европског ђачког парламента.

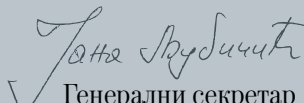
У Народној скупштини представљена је апликација за мултимедијалне уређаје која омогућава праћење рада Народне скупштине у реалном времену, о чему ћете читати у тексту „ Народна скупштина у дигиталној стварности.“

Надамо се да ће вас заинтересовати наставак текста о верским заједницама и парламентаризму, започет у претходном броју.

Поред овога, као и у свим претходним бројевима, читаоци ће имати прилику да се упознају и са редовним законодавним и другим активностима парламента током месеца.

До следећег броја,

Срдачан поздрав,

Генерални секретар
Јана Љубичић

Народна скупштина Републике Србије

Трг Николе Пашића 13
www.parlament.rs

Изradу овог билтена подржали су Мисија ОЕБС у Србији и УНДП/СДЦ.

 Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misiја u Srbiji

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Ставови израчени у овој публикацији припадају искључиво аутору и његовим сарадницима и не представљају нужно званичне ставове Мисије ОЕБС у Србији и Програма Уједињених нација за развој (УНДП)/ Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ).

Формиран парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање

Први конститутивни састанак Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање Европска унија – Република Србија одржан је 15. новембра 2013. године у Дому Народне скупштине. Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање представља форум у оквиру кога се посланици Народне скупштине и Европског парламента састајају и размењују мишљења на различите теме у вези са процесом придруживања и приступања Републике Србије ЕУ.

Формирањем Парламентарног одбора завршено је конституисање тела на владином и парламентарном нивоу надлежних за праћење примене Споразума о стабилизацији и придруживању, који је ступио на снагу 1. септембра 2013. године. Ступањем на снагу ССП Србија је добила статус придружене државе Европској унији, а Споразум остаје главни уговорни однос између Европске уније и Србије и током преговора све до момента приступања ЕУ.

Поред Парламентарног одбора, фомиран је и Савет за стабилизацију и придруживање који је задужен за праћење спровођења ССП на највишем политичком нивоу, а чине га представници Европске комисије и Савета ЕУ и министри у Влади Србије. Одбор за стабилизацију и придруживање, који чине стручњаци Европске комисије и Владе Србије, помаже у раду Савету за стабилизацију и придруживање. Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање састављен је од подједнаког броја чланова Народне скупштине и Европског парламента, а према Пословнику усвојеном на првом састанку, састаје се најмање два пута годишње и усваја декларацију и препоруке које упућује Савету за стабилизацију и придруживање, као и институцијама Србије и Европске уније.

Првим конститутивним састанком Парламентарног одбора председавали су народни посланик Иван Андрић и посланик Европског парламента Едурад Кукан, а учеснике су поздравили председник Народне скупштине др Небојша Стефановић и први потпредседник Владе Републике Србије Александар Вучић.

Копредседавајући Иван Андрић је истакао да се успостављањем Парламентарног одбора интензивира досадашња сарадња и нагласио да је несумњив циљ да се предстојећи процес приступања ЕУ искористи тако да Србија постане стабилнија, безбеднија, економски јача и правно уређенија држава. Коопредседавајући Едурад Кукан је нагласио да ће Европски парламент наставити да подржава Србију на путу ка ЕУ и да подстиче наставак реформи и дијалога са Косовом. Ово је нова, кључна фаза у односима Србије и Европске уније, оценио је Кукан на почетку седнице заједничког Парламентарног одбора за ССП.

Председник Народне скупштине др Небојша Стефановић је подсетио на веома важне одлуке које су донете у протеклом периоду у области европских интеграција и истакао да је формирање овог одбора још један корак у процесу спровођења реформи и потврда да наша држава испуњава све преузете обавезе. Подсетио је да је у последњем Извештају о напретку за 2013. рад Народне скупштине оцењен најпозитивније до сада и да ће улога новоформираног одбора бити од великог значаја у праћењу спровођења ССП. Сарадња Народне скупштине и институција ЕУ, посебно Европског парламента, и до сада је била одлична, али се сада даље интензивира и проширује.

Потпредседник Владе Србије Александар Вучић је изразио уверење да ће у децембру бити одржана прва међувладина конференција Србије и ЕУ у оквиру почетка приступних преговора. Србија је заслужила да постане следећа земља која ће после Хрватске ући у ЕУ, јер смо постигли очигледан напредак, за који су највише заслужни грађани Србије.

У радном делу састанка чланови Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање усвојили су Предлог пословника и разменили мишљења и ставове о стању у односима Европске уније и Србије са Мајклом Девенпортом, шефом Делегације Европске уније у Србији, у име Високе представнице ЕУ за спољну политику и безбедност, и Николом Селаковићем, министром правде и државне управе, у име Владе Републике Србије. Учесницима су се обратили и Наташа Вучковић, председница Одбора за европске интеграције, у име Народне скупштине, и Ђерђ Шопфлин, у име Европског парламента.

На састанку је било речи о привредном развоју и сузбијању ефеката економске кризе, унапређењу функционисања владавине права, реформи правосуђа и борби против корупције и организованог криминала, дијалогу између Београда и Приштине и регионалној сарадњи. Заједнички је поздрављен позитиван Извештај Европске комисије о напретку Србије за 2013. годину, који представља свеобухватну анализу стања у областима у којима су до сада спроведене реформе и указује на области на које је потребно усмерити даље напоре. Констатовано је да је борба против корупције и организованог криминала од највеће важности за развој земље и наглашена потреба даљег јачања независних институција и примене Стратегије за борбу против корупције. Са задовољством је истакнуто ангажовање и посвећеност обе стране у дијалогу Београда и Приштине и недавно постигнути споразуми о телекомуникацијама и енергетици, уз констатацију да је Србија показала недвосмислену жељу да дође до нормализације односа. На ове теме говорили су др Александра Томић, потпредседница Парламентарног одбора, Јадранка Јоксимовић, др Дијана Вукомановић и Сузана Грубјешић, а испред Европског парламента Лајош Бакрош, Кинга Гал, Јелко Кацин и Андреј Пленковић.

На крају састанка чланови Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање Европска унија–Србија усвојили су заједничку декларацију и препоруке и упутили их Савету за стабилизацију и придруживање, као и институцијама Републике Србије и Европске уније.

Донети закони

Народна скупштина усвојила је у новембру 30 закона.

На Четвртој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години усвојени су: Закон о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава; Закон о изменама и допунама Закона о уређењу судова; Закон о изменама и допунама Закона о судијама; Закон о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву; Закон о изменама и допунама Кривичног законика; Закон о детективској делатности; Закон о приватном обезбеђењу; Закон о робним резервама; Закон о изменама Закона о забрани развоја, производње, скла-

диштења и употребе хемијског оружја и његовом уништавању; Закон о безбедности и интероперативности железнице; Закон о изменама и допунама Закона о јавним путевима; Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби и Закон о остваривању права на здравствену заштиту деце, трудница и породиља.

На истој седници, усвојени су и: Закон о потврђивању Конвенције о достављању у иностранству судских и вансудских аката у грађанским и трговачким стварима; Закон о потврђивању Конвенције о извођењу доказа у иностранству у грађанским и трговачким стварима; Закон о потврђивању Уговора о између Републике Србије и Републике Белорусије о правној помоћи у грађанским и кривич-

ним стварима; Закон о потврђивању Четвртог додатног протокола уз Европску конвенцију о екстрадицији; Закон о потврђивању Споразума између Швајцарске Конфедерације и Републике Аустрије о оснивању и раду Међународног центра за развој миграционе политике (ИЦМПД) у Бечу из 1. јуна 1993. године допуњеног Споразумом између Швајцарске Конфедерације, Републике Аустрије и Републике Мађарске о изменама и продужењу важења потписаног Споразума о оснивању и раду ИЦМПД-а из 27. марта 1996. године, Споразумом између Швајцарске Конфедерације, Републике Аустрије и Републике Мађарске о изменама Споразума о оснивању и раду ИЦМПД-а од 26. априла 1996. године као и Споразумом о трећој из-

мени Споразума о оснивању и раду ИЦМПД-а од 25. јуна 2003. године између Швајцарске Конфедерације, Републике Аустрије, Републике Мађарске, Републике Словеније, Чешке Републике, Краљевине Шведске, Републике Бугарске, Републике Хрватске и Републике Пољске, потписаног 25. јуна 2003. године на Родосу; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Црне Горе о реадмисији (враћање и прихватање) лица чији је улазак или боравак незаконит; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о полицијској сарадњи; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Вијећа министара Босне и Херцеговине о предаји и прихвату лица чији је улазак и боравак незаконит; Закон о потврђивању Уговора о зајму за кредит за повлашћеног купца за Пројекат изградње ауто-пута Е-763 (деоница Обреновац-Љиг) између Владе Републике Србије, коју представља Министарство финансија и привреде као зајмопримца и Кинеске експорт-импорт банке као зајмодавца; Закон о потврђивању Уговора између Републике Србије и Краљевине Мароко о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Канадске комерцијалне корпорације о стратешкој економској сарадњи; Закон о потврђивању Анекса бр. 2 Споразума о економској и техничкој сарадњи у области инфраструктуре између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине; Закон о потврђивању Европског споразума о главним унутрашњим водним путевима од међународног значаја (AGN); Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о сарадњи у области железничког саобраћаја; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Кабинета министара Украјине о сарадњи у области железничког саобраћаја; Закон о потврђивању Споразума о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Аустралије и Закон о потврђивању Споразума између Републике Србије и Словачке

Републике о међународном друмском превозу путника и ствари.

Усвојени Закон о детективској делатности и Закон о приватном обезбеђењу

Законом о детективској делатности и Законом о приватном обезбеђењу уређују се начин, обим и услови за обављање детективске делатности, односно делатности приватног обезбеђења, стављајући субјекте који се баве овим делатностима под надзор Министарства унутрашњих послова.

Овим законима се први пут након 1993. године, када је у поступку усклађивања правног система с Уставом Републике Србије из 1990. године стављен ван снаге некадашњи Закон о систему друштвене самозаштите, уређују питања која се односе на специфичност обављања делатности приватне безбедности, осим у делу који се односи на поседовање, држање и ношење оружја и муниције, што је уређено Законом о оружју и муницији.

Детективска делатност обухвата послове прикупљања, обраде података и преноса информација од стране правних лица и предузетника за детективску делатност као руковалаца и запослених детектива као обрађивача.

Приватно обезбеђење представља делатност пружања услуга, односно вршења послова заштите лица, имовине и послова физичком и техничком заштитом, као и послова транспорта и преноса новца, вредносних и других пошиљки, одржавања реда на јавним скуповима, спортским приредбама и другим местима окупљања грађана.

Кључна новина уведена овим законима је увођење обавезе лиценцирања за обављање детективске, односно делатности приватног обезбеђења од стране Министарства унутрашњих послова.

Да би добили лиценцу, одговорна лица правних лица и предузетника, као

и физичка лица мораће да прођу одговарајућу безбедносну проверу, поднесу лекарско уверење о психофизичкој способности за вршење детективских послова, односно послова приватног обезбеђења, савладају одговарајућу обуку за вршење ових послова и положи одговарајући стручни испит у МУП-у.

Амандманом Одбора за одбрану и унутрашње послове Народне скупштине, у Закон о приватном обезбеђењу уведена је обавеза годишње провере психофизичке способности лица која врше послове приватног обезбеђења, како би се осигурало да та лица послове обављају у свему према законским одредбама и својим овлашћењима.

Донете одлуке

На Четвртој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години Народна скупштина донела је Одлуку о престанку функције јавном тужиоцу у Апелационом јавном тужилаштву у Крагујевцу Небојши Будићу, због навршења радног века. На истој седници, у Дану за гласање, Народна скупштина донела је Одлуку о престанку функције заменика Заштитника грађана истеклом мандата др Горану Башићу, Тамари Лукшић Орландић и Милошу Јанковићу и разрешила проф. др Душана Ристића дужности члана Националног просветног савета, изабраног на предлог Удружења послодавца.

На Четвртој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години Народна скупштина је у Дану за гласање изабрала Милоша Јанковића, Роберта Сепија, Гордану Стевановић и Владану Јовић за заменике Заштитника грађана. На истој седници, у Дану за гласање, Народна скупштина изабрала је Драгана Денића, редовног професора Електронског факултета у Нишу и др Владимира Вукашиновића за чланове Националног просветног савета, док су др Љубодраг Тановић, редовни професор Машинског факултета Универзитета у Београду и др Бранислав Влаховић, редовни про-

фесор Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду, изабрани за чланове Националног савета за високо образовање.

Утврђен састав парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање

На Петој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2013. години, Народна скупштина је утврдила састав Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање у саставу: 1) Иван Андрић, председник (Кенан Хајдаревић, заменик члана), 2) др Александра Томић, заменик председника (Ирена Вујовић, заме-

ник члана), 3) Јадранка Јоксимовић, члан (Маја Гојковић, заменик члана), 4) Верољуб Арсић, члан (Драган Шормаз, заменик члана), 5) Гордана Чомић, члан (Љубан Панић, заменик члана), 6) Наташа Вучковић, члан (Маја Виденовић, заменик члана), 7) Иван Јовановић, члан (Јована Механџић Ђурђић, заменик члана), 8) др Дијана Вукомановић, члан (Сузана Спасојевић, заменик члана), 9) Ласло Варга, члан (Елвира Ковач, заменик члана), 10) Стефана Миладиновић, члан (Дејан Раденковић, заменик члана), 11) др Слободан Самарџић, члан (Донка Бановић, заменик члана), 12) Сузана Грубјешаић, члан (мр Владимир Илић, заменик члана), 13) Вера Пауновић, члан (Мира Петровић, заменик члана), 14) др Милорад

Мијатовић, члан (мр Бранко Гогоић, заменик члана), 15) Младен Грујић, члан (Дубравка Филиповски, заменик члана).

Активности одбора

Одбор за одбрану и унутрашње послове и Одбор за контролу служби безбедности одржали су 13. новембра заједничку седницу, затворену за јавност, на којој су се чланови ових одбора информисали о деловању екстремних навијачких група и екстремистичких организација у Републици Србији. Седници су присуствовали представници МУП-а, БИА, ВБА и ВОА. Констатовано је да решавање ових пи-

тања захтева ангажовање свих државних структура, као и да Одбор за одбрану и унутрашње послове и Одбор за контролу служби безбедности пружају пуну подршку свим државним органима у обављању активности у оквиру њихових надлежности на плану сузбијања противправног и криминалног деловања навијачких група, нарочито у погледу превентивног деловања у циљу елиминисања узрока ових друштвено негативних појава које су ескалирале у претходном периоду.

Одбор за Косово и Метохију одржао је 7. новембра седницу на којој су Александар Вулин, министар без портфеља задужен за Косово и Метохију, Марко Ђурић, саветник председника Републике Србије и Вељко Одаловић, генерални секретар Владе Србије, информисали чланове Одбора о процесу имплементације Првог споразума о принципима који регулишу нормализацију односа између Београда и ПИС у Приштини уз посредовање Европске уније, с посебним освртом на локалне изборе који су одржани 3. новембра 2013. године на Косову и Метохији. На седници је донет закључак којим Одбор позива на јединство свих политичких субјеката у борби за остваривање утврђених циљева државне политике на Косову и Метохији, за стварање мирне, стабилне и безбедне атмосфере за фер и демократске изборе на којима грађани могу слободно да остваре своје Уставом гарантовано право; позива грађане да изласком на поновљене изборе и други круг избора дају неопходан и судбински важан допринос настојању да држава Србија на Косову и Метохији опстане и јача; осуђује насиље које се дешавало у неким срединама на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија, а посебно у северном делу Косовске Митровице и позива све органе и институције да прикупе све релевантне информације о догађајима у северном делу Косовске Митровице на дан одржавања локалних избора 3. новембра 2013. године и предузме све законом дозвољене мере.

Одбор за европске интеграције разматрао је на седници одржаној 28. новембра радни текст резолуције о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији, који је утврђен у сарадњи са стручним тимовима који раде на припреми преговарачких позиција и невладиним организацијама. Након дискусије и разматрања амандмана на радни текст резолуције, Одбор је већином гласова усвојио Предлог резолуције о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији.

Одбор за културу и информисање је са Поткомитетом за медије и информационо друштво Парламентарне скупштине Савета Европе 6. новембра одржао седницу на којој се дискутовало о заштити медијских слобода у Европи и приоритетима политике аудио-визуелних медија у Европи.

Одбор за пољопривреду, водопривреду и шумарство одржао је 29. и 30. новембра седницу у Чачку, на којој су чланови Одбора разговарали о правним регулативама Европске уније и Светске трговинске организације у области узгајања и промета ГМО, сарадњи локалних самоуправа и Министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства по питању унапређења сточарства, као и о производњи садног материјала у воћарству – законској регулативи и решавању текућих проблема (наводњавање и противградна заштита).

Снимак дводневне седнице Одбора можете погледати на www.parlament.gov.rs/prenosi/arhiva.2090.html

Ова седница организована је уз подршку Програма Уједињених нација за развој (УНДП) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) кроз пројекат „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи с Народном скупштином Републике Србије.

Јавна слушања

Одбор за заштиту животне средине организовао је 4. новембра јавно слушање на тему: „Национални приоритети за међународну финансијску помоћ за период 2014–2017. године, с пројекцијом до 2020. године“. Циљ организовања овог јавног слушања био је упознавање с документом Национални приоритети за међународну финансијску помоћ за период 2014–2017. године, с пројекцијом до 2020. године, који је израдила Канцеларија за европске интеграције. Овај документ представља стратешки документ за планирање међународне развојне помоћи, који обезбеђује усклађеност међународне помоћи с националним приоритетима. Том приликом представљени су сектори, тематске области и мултидисциплинарна питања које обухвата сам документ, с посебним освртом на сектор заштите животне средине.

Ово јавно слушање организовано је уз подршку Програма Уједињених нација за развој (УНДП) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) кроз пројекат „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи с Народном скупштином Републике Србије.

Одбор за просторно планирање, саобраћај, инфраструктуру и телекомуникације организовао је 12. новембра јавно слушање на тему: „Дигитализација – Рационално коришћење фреквенцијског спектра“. Присуствовали су народни посланици, представници Министарства спољне и унутрашње трговине и телекомуникација, Министарства културе и информисања, мобилних и интернет оператора, невладиног сектора и јавних предузећа. Том приликом представљени су приоритети Републике Србије у области информационо-комуникационих технологија, а разговарало се и о ефикасном коришћењу радио-фреквенцијског спектра, будућности широкопојасних сервиса у Републици Србији и прела-

ску с аналогног на дигитално емитовање ТВ програма.

Ово јавно слушање организовано је уз подршку програма Уједињених нација за развој (УНДП) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) кроз пројекат под називом: „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи Народне скупштине и ове две организације.

Одбор за права детета организовао је 19. новембра јавно слушање на тему: „Представљање Посебног извештаја Повереника за заштиту равноправности о дискриминацији деце у Србији“. Том приликом истакнут је стратешки циљ Републике Србије – стварање здравог и стабилног друштва, друштва са нултом толеранцијом на било који

вид насиља, а посебно насиља над децом, те да је у том смислу неопходно створити услове који ће сваком детету обезбедити подједнаке могућности за безбрижно детињство и достојанствено одрастање. Ово јавно слушање уједно је била и прилика да се позову сви надлежни органи и институције да остваре пуну координацију у превенцији злостављања и занемаривања деце, јер неопходне су још делотворније мере када је ова област у питању. Јавном слушању присуствовали су народни посланици, представници Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Уницефа, Канцеларије за људска и мањинска права, Центра за права детета, Грађанске иницијативе и невладиног сектора.

Ово јавно слушање организовано је уз подршку Уницефа и Програма

Уједињених нација за развој (УНДП) и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) кроз Пројекат под називом: „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи Народне скупштине и ове две организације.

Одбор за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику организовао је 26. новембра јавно слушање на тему: „Женско предузетништво у Србији“. Том приликом истакнути су проблеми с којима се жене данас сусрећу, као што су разни стереотипи, неопходност усклађивања пословних и породичних обавеза, недовољно искоришћен економски потенцијал жена и сл. Представљене су и мере и програми Министарства усмерени ка развоју женског предузетништва. Констатовано је да је у про-

На основу пакета од 17 споразума, који су крајем 2010. године потписале државе чланице Царинске уније: Русија, Белорусије и Казахстан, од 1. јануара 2012. године на снази је Заједнички економски простор (ЗЕП). Од 1. фебруара 2012. године почела је са радом Евроазијска економска комисија – стални активни регулаторни орган Царинске уније и Заједничког економског простора, у припреми је систематизовани међународни уговор који има за циљ стварање Евроазијског економског савеза 1. јануара 2015. године.

цесу израде нове националне стратегије за подстицање предузетништва за период 2014–2020. године потребно консултовати све заинтересоване стране, кроз јавне расправе, као и да је потребно што пре усвојити нови закон о раду како би се створила повољнија пословна клима, омогућио развој малих и средњих предузећа, а тиме и женског предузетништва. Учесници јавног слушања сагласили су се и да је битно да се води статистика о женском предузетништву, као и да би подстицајна мера била и укидање фирмарине за средња предузећа, као што је учињено за мала предузећа.

Ово јавно слушање одржано је уз подршку Немачке организације за међународну сарадњу (ГИЗ) и Удружења пословних жена Србије.

Одбор за спољне послове одржао је 25. новембра своје прво јавно слушање, на тему: „Интеграциони процеси на евроазијском простору и перспективе за сарадњу са Србијом“. Народним посланицима, представницима државних институција, дипломатског кора, представницима бројних невладиних организација и другим заинтересованима о историјату, циљевима, активностима и перспективама евроазијских интеграција говорили су: Њ. е. Александар Чепурин, амбасадор Руске Федерације у Србији, Њ. е. Владимир Чушев, амбасадор Републике Белорусије у Србији, Виктор Спаски, директор Департмана за развој интеграција Евроазијске економске комисије и Антон Азаров, начелник Одељења за међународну сарадњу Евроазијске економске комисије.

Отварајући јавно слушање, председник Одбора Милош Алигрудич рекао је да је то прилика да се саговорници заинтересују за могуће перспективе сарадње с евроазијским интеграцијама. Нагласио је да евроазијске интеграције нису политички пројекат и да су вођене економским интересима. Подсетио је на благотворне ефекте сарадње чланица Царинске уније (Русије, Белорусије и Казахстана) и могућности задовољавања економских интереса Србије кроз низ потен-

цијалних споразума о економској сарадњи с овим земљама. Оценио је да би Србија требало што пре да развије неопходне механизме за сарадњу с Евроазијским пројектом.

Потпредседник Народне скупштине др Ненад Поповић оценио је да с овим земљама Србија има изванредне политичке односе, засноване на узајамном поштовању територијалног интегритета и суверенитета, и да 2015. године, када буду формиран органи Евроазијског економског савеза, Србија мора бити спремна да искористи све потенцијале сарадње. Истакао је да су Србији потребне спољнополитичке алтернативе и спољнотрговинска диверсификација, нагласивши огромне потенцијале економске сарадње Србије с државама чланицама будућег Евроазијског савеза у области енергетике, пољопривреде, трговине, грађевине и саобраћаја.

Амбасадор Руске Федерације у Србији, Њ. е. Александар Чепурин, презентовао је учесницима јавног слушања значај интеграционог процеса у ЗНД. Заједничко тржиште с више од 170 милиона потрошача омогућило је да се у периоду од 2010. до 2012. године повећа трговинска размена држава чланица са 45 на 68,5 милијарди долара. На самиту ове године три стране су се договориле да ће од 2015. године заживети Евроазијски економски савез. Предност овог пројекта сарадње биће и јасна правила унутар јединственог економског простора, што ће га сврстати међу најмање бирократизоване међудржавне облике удруживања. Евроазијски пројекат биће отворен и за друге земље. Јерменија и Киргизија већ су изразиле жељу да се прикључе Царинској унији, а интересовање показују Индија и Израел. Амбасадор Чепурин оценио је да, сарађујући с евроазијским партнерима, Србија може пронаћи додатна тржишта и нове инвестиционе могућности и тако брже модернизовати своју привреду.

Амбасадор Белорусије у Србији, Њ. е. Владимир Чушев, представио је учешће Белорусије у оквиру Царинске уније и заједничког економског простора. У 2012. години у узајамној трговини са земљама ЦУ као резултат побољшања услова приступа диверси-

фикован је белоруски извоз, а битно је порастао извоз осталих репроматеријала. У последње три године (2010–2012) обим узајамне трговине у ЦУ се скоро удвостручио. Темпо раста узајамне трговине у 2012. години (8,7%) два и по пута надмашује темпо раста трговине ЦУ с трећим земљама (3,2%). Амбасадор Чушев истакао је да Белорусија интеграцију види као моћан фактор који доприноси динамичком социјално-економском развоју држава које остварују тесну сарадњу на узајамну корист и упутио позив српском бизнису да смелије иде ка ширењу односа са чланицама Царинске уније.

Виктор Спаски и Антон Азаров из Евроазијске економске комисије представили су учесницима историјат и динамику економских интеграција и досадашње резултате и ефекте сарадње. Основни задатак Евроазијске економске комисије као регулаторног органа Заједничког економског простора је припрема јединственог међународног уговора о Савезу. Одлуке које доноси Комисија као наднационални орган директно су обавезујуће за државе чланице. Поред израде предлога нормативне основе сарадње, Комисија у име ЦУ води преговоре о приступању интеграцијама заинтересованих земаља (Киргизија и Јерменија), као и о успостављању режима о слободној трговини са заинтересованим земаљама. У извештају Европске банке за обнову и развој „Transition Report 2012“ формирање ЦУ и ЗЕП и стварање националног регулаторног органа проглашено је за први пример успешне регионалне интеграције на постсовјетском простору. У 2012. години Царинска унија је демонстрирала стабилан темпо економског раста: раст БДП Царинске уније износио је 3,5%. (У Еврозони 0,6%, у САД 2,2%). Раст узајамне трговине између земаља ЦУ износио је 8,7%, док је раст спољне трговине земаља чланица износио 3,2%.

Конференције и семинари

Женска парламентарна мрежа одржала је 1. новембра Прву националну конференцију, у чијем раду су учест-

вовале народне посланице, одборнице локалних власти, председнице општина и локалних тела за родну равноправност, представници међународних организација и организација цивилног друштва, дипломатског кора и медија. Циљ одржавања Конференције био је да се позову жене Србије да се активно укључе у политику на свим нивоима, од месне заједнице до Народне скупштине, и да се ангажују на остваривању својих права.

Конференција је одржана у оквиру пројекта Жене за демократију и једнакост Београдског фонда за политичку изузетност, уз подршку Европске уније кроз Европски инструмент за демократију и људска права (ЕИДХР), Амбасаде Финске и Мисије ОЕБС-а у Републици Србији.

У организацији Генералног директората за сарадњу с националним парламентарима и Генералног директората за спољну политику Европског парламента, у Бриселу је 6. и 7. новембра одржан парламентарни семинар. „Омладина и образовање на Западном Балкану“. На семинару су учествовали посланици и службеници парламената земаља Западног Балкана и Турске, као и чланови ЕП и представници Европске комисије. Учесницима је представљена образовна политика ЕУ и улога програма ЕУ на Балкану, а разматрана је и тема инклузивног образовања. Закључено је да је размена искустава и мишљења по питању младих и образовања веома важна, како за саме земље Западног Балкана и Турске, тако и за Европски парламент и Европску комисију. Ово питање од изузетног је значаја, узимајући у обзир генерално високу стопу незапослености младих.

Дана 8. новембра организована је четврта међународна паневропска конференција на тему: „Милански едикт – људска права и верска толеранција у уједињеној Европи“.

Највиши орган Евроазијске економске комисије је Савет, који чине заменици председника влада три земље чланице, који одлуке доносе консензусом. Колегијум Комисије чине по три министра из сваке земље чланице и одлуке доносе квалификованом већином. У Комисији постоје 23 департмана за одређене области сарадње и 17 консултативних одбора; које чине експерти из земаља чланица. Одлуке које доноси Комисија као наднационални орган директно су обавезујуће за државе чланице. Поред ових органа, у оквиру Комисије постоји и тзв. „бизнис дијалог“ – форум привредника из Русије, Белорусије и Казахстана, који има за циљ побољшање конкурентске способности.

Конференцији су присуствовали представници 12 земаља из Европске уније и окружења, као и представници верских заједница. Том приликом истакнуто је да су људска права и верска толеранција принципи на којима је засновано свако демократско друштво и један од основа на којем је изграђена јединствена европска мисао о уједињеној Европи.

Делегација Народне скупштине у којој су били Весна Ковач, председница Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава и Верољуб Арсић, члан Одбора, учествовали су на Конференцији о односима између врховних ревизорских институција и парламената држава кандидата и потенцијалних кандидата за приступање ЕУ, која је била одржана 18. и 19. новембра у Пржну, у Црној Гори.

Чланови Националног огранка ГОПАК-а учествовали су у периоду од 18. до 20. новембра у Кишињеву (Молдавија) на Регионалној конференцији на тему: „Улога парламента у борби против корупције“, посвећеној размени искустава, али и улози земаља у региону и начинима повезивања у борби против корупције. Том приликом учесницима је представљена сарадња Народне скупштине Републике Србије с независним регулаторним телима у борби против корупције, Национални огранак ГОПАК-а у Србији, ставови и очекивања грађана Србије у сузбијању корупције, као и јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине. Учешће чланова Националног ГОПАК огранка подржали су је УНДП Србија и Молдавија.

Народни посланици учествовали су на регионалној конференцији Савета Европе у Букурешту, која је била посвећена значају и ефектима ратификације Истанбулске конвенције. Конференција Савета Европе окупила је парламентарце, представнике влада, експерте и представнике НВО зе-

маља из региона: Бугарске, Румуније, Мађарске, Молдавије и Србије. Србија је иначе осма земља чланица Савета Европе која је предала инструменте за ратификацију ове конвенције, чиме се обавезала на свеобухватну заштиту жртава насиља у породици, као и на правремено кажњавање починилаца насиља.

Посета Парламенту Грчке

У оквиру твининг пројекта „Јачање капацитета Народне скупштине у процесу европских интеграција“ који Народна скупштина реализује с Парламентом Грчке, делегација Народне скупштине је у периоду од 4. до 6. новембра посетила Парламент Грчке. Посета је реализована као једна од подактивности компоненте 3 – Побољшање организационе структуре, интерних процедура и пракси рада, унапређење нивоа професионализма у Народној скупштини, а циљ посете био је упознавање с радом Грчког парламента, посебно с организацијом административних и финансијских директората Грчког парламента, који су задужени за људске ресурсе и едукацију посланика и запослених, буџетско и финансијско управљање, јавне набавке и коришћење нових технологија у раду

Посета Парламенту Словеније

Делегација Народне скупштине, у чијем су саставу били народни посланици и запослени у Служби Народне скупштине, учествовала је у студијској посети Парламенту Словеније у периоду од 11. до 14. новембра 2013. године. Студијска посета представља једну од активности предвиђених пројектом „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“, који се спроводи у сарадњи с Програмом Уједињених нација за развој (УНДП) и Швајцарском агенцијом за развој и сарадњу (СДЦ). Ово је била прилика да се члановима делегације представе функционисање словеначког портала за надзор над јавним финансијама и користи које народни посланици и грађани од њега имају. Такође, у

међусобним разговорима размењена су искуства у вези с планирањем, израдом и контролом трошења републичког и парламентарног буџета, радом интерне ревизије и Државне ревизорске институције, а што ће све бити од изузетне користи у даљем раду Народне скупштине.

Генерални секретар Савета Европе посетио Народну скупштину

Председник Народне скупштине др Небојша Стефановић примио је 7. новембра генералног секретара Савета Европе Торбјорна Јагланда. Састанку су присуствовали чланови Сталне делегације Народне скупштине у Парламентарној скупштини Савета Европе. Том приликом разговарало се о јачању надзорне улоге Парламента, Бриселском споразуму, одржаним изборима на територији Аутономне Покрајине Косово и Метохија и економској ситуацији у земљи.

Представници Алијансе за заједничко добро посетили Народну скупштину

Александар Сенић, председник Одбора за пољопривреду, шумарство и водопривреду, примио је представнике Алијансе за заједничко добро. Током сусрета разговарало се о даљој примени Споразума о стабилизацији и придруживању и утицају коју либерализација тржишта има на пољопривреду и пољопривредне произвођаче, као и о продаји земље странцима и снижавању царинске стопе на увоз меса.

Представници ОЕБС-а посетили Народну скупштину

Чланови Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава састали су се 15. новембра с експерткињом ОЕБС-а из области финансирања политичких активности Лисом Клајн. Сусрет је организован у циљу израде анализе и препорука радној групи за израду изме-

на Закона о финансирању политичких активности. Указано је на области које би могле да буду предмет измене постојећег Закона о финансирању политичких активности. Разговарало се и о односу Народне скупштине и независних регулаторних тела, о могућим начинима контроле финансирања активности у изборним кампањама, као и о важности утврђивања финансирања политичких активности – државни или приватни извори.

Такође, председница Одбора за контролу служби безбедности Јадранка Јоксимовић састала се 20. новембра са шефом Мисије ОЕБС у Србији амбасадором Петером Буркхардом. Том приликом представљен је досадашњи рад Одбора, а наглашена је и потреба за даљим наставком међусобне сарадње, и то кроз семинаре и пројекте намењене унапређењу контролних капацитета одбора Народне скупштине. Истакнут је и значај пилот-пројекта курса „Скупштинска контрола и надзор сектора безбедности“, који ће бити реализован наредне године у сарадњи Одељења за демократизацију Мисије ОЕБС у Србији и Школе нацио-

налне одбране Војне академије, уз подршку Одбора за контролу служби безбедности и Одбора за одбрану и унутрашње послове.

Представници Републике Српске у посети Парламенту

Делегација Народне скупштине Републике Српске боравила је 18. новембра у посети Народној скупштини Републике Србије. Делегацију су том приликом примили: председник Народне скупштине, генерални секретар, као и председници и чланови пет скупштинских одбора. Током сусрета делегација разговарало се о унапређењу сарадње два парламента, размени мишљења и искустава, и унапређењу даљих односа.

Делегација Мониторинг комитета ПС Савета Европе у посети Парламенту

Коизвестиоци Мониторинг комитета Парламентарне скупштине Савета Европе за Србију Давит Харутинијан и Индрек Сар разговарали су, у одвојеним сусретима, с делегацијом Народне скупштине у Парламентарној скупштини Савета Европе и члановима Одбора за правосудје, државну управу и локалну самоуправу и два одбора Народне скупштине. Главна тема разговора била је имплементација Резолуције 1858 о поштовању дужности и обавеза Србије, као и актуелна политичка ситуација и напредак у демократизацији Србије.

Активности у оквиру Твининг пројекта

У оквиру реализације активности Твининг пројекта, који заједнички спроводе Народна скупштина и Парламент Грчке, током новембра ре-

ализовано је неколико посета грчких експерата у оквиру 2. и 4. компоненте Пројекта. На састанцима је било речи о препорукама које су припремили грчки експерти, а које се односе на унапређење парламентарних процедура за оцену усклађености националног законодавства с правним текovinaма ЕУ, као и унапређења контролне улоге Народне скупштине и сарадње с Владом.

Округли сто о финансијским питањима и буџету у ЕУ, на коме су учествовали народни посланици и запослени, одржан је 29. новембра у оквиру Компоненте 4. Пројекта. Службеници Канцеларије за буџет Парламента Грчке представили су активности Канцеларије која прати спровођење државног буџета, прикупљање информација о државном буџету, анализу и евалуацију компоненти државног буџета, прогнозу јавних прихода

и расхода, као и анализу дугорочне одрживости јавних финансија.

Обележен међународни дан борбе против насиља над женама

Поводом 25. новембра, Међународног дана борбе против насиља над женама, у Дому Народне скупштине одржана је Конференција под називом „Дужна пажња у борби против насиља над женама у Србији“.

Изведен драмски текст у Народној скупштини

Дана 22. новембра 2013. године у Народној скупштини изведено је сценско читање документарне драме „Седам“, која је базирана на снажним животним причама седам активисткиња за женска права из различитих делова света. У читању текста „Седам“ учествовали су Гордана Чомић, Ана Сађиповић, Ана Софреновић, Ивон Јафали, Аида Ћоровић, Весна Бујошевић и Гордана Митровић, а представу је режирала Ања Суша. Читање „Седам“ организовала је Иницијатива младих за људска права, у сарадњи са Женском парламентарном мрежом и Одбором за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине Републике Србије, уз подршку Амбасаде Шведске у Србији, Шведског института, Hedda Production i Civil Rights Defenders.

Затражен извештај о раду истражне групе о нелегалној трговини органима на Косову и Метохији

Шеф и члан Сталне делегације у ПС Савету Европе, Александра Ђуровић и Наташа Вучковић, учествовале су на састанку Бироа и Сталног комитета ПС Савета Европе у Бечу, 21-22. новембра. Том приликом су разматрана најзначајнија питања руковођења организацијом између два заседања.

На састанку Сталног комитета, између осталог, једногласно је усвојено мишљење о Нацрту конвенције Савета Европе о борби против трговине људским органима. У расправи је учествовала и Александра Ђуровић, шеф српске делегације. Том приликом је подсетила чланове Сталног комитета на извештај и резолуцију Дика Мартија о нехуманом поступању према људима и нелегалној трговини људским органима, јануара 2011. Указала је да је Еулекс у августу 2011. године формирао Специјалну истражну групу на челу са Џоном Клинтон Вилијамсом, као главним тужиоцем, али да после две годи-

не нема никаквих информација о истрази. Ђуровићка је предложила да Парламентарна скупштина, орган који је усвојио резолуцију Дика Мартија, затражи од Специјалне истражне групе Еулекса да поднесе извештај о свом раду. С обзиром да Савет Европе нема надлежности за спровођење истраге, ипак може да затражи од Еулекса да убрза истрагу и учини је транспарентнијом.

„Чињеница да је био почињен злочин утврђена је овде и о томе смо гласали. Када гласате о нечему, морате то да испратите са одређеним мерама. Механизми примене су од суштинског значаја и не смеју да зависе од нечије воље” – закључила је Александра Ђуровић у дебати.

Француски сенат подржава европске интеграције Србије

Чланови Одбора за европске интеграције разговарали су са делегацијом Одбора за европске послове Сената Француске 5. новембра 2013. године током њихове посете Републици Србији.

Председник Одбора за европске послове француског Сената Симон Ситур похвалио је досадашње напоре и резултате у процесу придруживања Србије ЕУ. Известио је чланове Одбора за европске интеграције о недавно усвојеној резолуцији Сената и активностима француских посланика на међународним скуповима са циљем пружања подршке Србији на путу ка ЕУ.

Чланица Одбора Дијана Вукомановић је изразила задовољство због дугогодишњих пријатељских односа две земље и захвалила на подршци коју Француска пружа Србији у тренутку када се налази на домаћинском територијалном отварању преговора о чланству у ЕУ. На састанку се разговарало и о оствареном напретку у борби против корупције и организованог криминала, положају националних мањина и слободи медија. Чланови Одбора за европске интеграције су информисали да је у току израда резолуције којом ће се дефинисати улога Народне скупштине у предстојећим преговорима о приступању ЕУ, као и формирање парламентарног одбора за праћење спровођења.

вођења Споразума о стабилизацији и придруживању, који ће бити састављен од посланика Народне скупштине и Европског парламента.

Чланови две делегације заједнички су констатовали значајну улогу парламентарне дипломатије и размене мишљења и искуства у унапређењу билатералних односа две земље. Састанку су присуствовали чланови Одбора за европске интеграције Јадранка Јоксимовић, Младен Грујић, Миланка Карић, Јелена Триван, Вера Пауновић и Карољ Чизик.

Први састанак радне групе у оквиру румунског председавања ПСЈИЕ

Потпредседница Народне скупштине Гордана Чомић учествовала је на 11. састанку Радне групе парламентарне димензије Процеса сарадње у Југоисточној Европи који је одржан у Букурешту 15. и 16. новембра 2013. године.

На дневном реду састанка било је усаглашавање текста Нацрта послоника Парламентарне скупштине која ће инаугурациону седницу имати крајем маја – почетком јуна следеће године у Букурешту. Радна група је констатовала да је Нацрт послоника усаглашен консензусом и да ће на следећем састанку Радне групе, који ће бити одржан у фебруару наредне године, бити речи о отвореним питањима у вези са успостављањем Секретаријата Парламентарне скупштине ПСЈИЕ.

Делегација Народне скупштине на 8. КОСАП-у

Делегација Народне скупштине учествовала је на Осмој конференцији одбора за европске интеграције парла-

ментата земаља укључених у Процес стабилизације и придруживања југоисточне Европе (КОСАП), која је одржана у Скопљу 24. и 25. новембра 2013. године.

На састанку, чији је домаћин била Скупштина Републике Македоније, учествовали су чланови Одбора за европске интеграције Драган Шормаз и Карољ Чизик, као и представници парламента Босне и Херцеговине, Црне Горе и Македоније. Учесници Конференције разменили су искуства и разговарали о различитим темама од важности за процес европских интеграција држава региона.

У делу дискусије која се односила на улогу парламента у апсорпцији средстава из ИПА II фондова ЕУ, представници Народне скупштине су истакли да је Србије искористила 98% средстава из ИПА средстава за период 2007-2013. године. Говорећи о функционисању ЦЕФТА споразума, чланови Делегације Народне скупштине су навели да је за Републику Србију ово тржиште друго по значају, после тржишта Европске уније, и да трговина у оквиру овог споразума представља у просеку око 17 одсто укупне трговине у региону. У делу расправе која се односила на Стратегију о проширењу ЕУ 2013-2014 и извештаје о напретку Црне Горе, Србије, Македоније, Албаније, Босне и Херцеговине, Косова и Турске, похваљено је усвајање Споразума о нормализацији односа Београда и Приштине и посвећеност Србије на имплементацији договореног у Бриселу.

О економској кризи и политици проширења у Бриселу

Делегација Народне скупштине учествовала је на парламентарном семи-

нару „Економска криза и њен утицај на политике ЕУ и земље проширења“, који је 25. и 26. новембра 2013. године одржан у Бриселу у организацији Европског парламента.

На семинару који је био намењен народним посланицима и службеницима у парламентима земаља западног Балкана и Турске учествовали су чланови Одбора за европске интеграције Јадранка Јоксимовић и Младен Грујић, члан Одбора за привреду, регионални развој, трговину, туризам и енергетику Радојко Обрадовић и члан Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Ђорђе Стојишић. Током семинара се расправљало о глобалној економској кризи и кризи у ЕУ и механизмима сузбијања њених последица, као и утицају на земље проширења, кандидате и потенцијалне кандидате за чланство у ЕУ.

Шеф делегације Народне скупштине Јадранка Јоксимовић је говорила о утицају глобалне економске кризе на активности Републике Србије ради испуњености критеријума за проширење и о планираним активностима у наредном периоду. Она је информисала о најважнијим усвојеним законима који ће допринети фискалној консолидацији и реформи државних и јавних предузећа, као и активностима у области борбе против корупције, која је похваљена и у последњем Извештају Европске комисије о напретку. Регионална економска сарадња може допринети ублажавању ефеката кризе и у том контексту истакнут је значај ЦЕФТА, која мора бити боље искоришћена и допринети интеграцији енергетских и транспортних тржишта и привлачењу нових страних инвестиција у региону.

Након Сретењског устава, који није уродио плодом, борба за доношењем новог устава се наставља. Сходно томе, 10. децембра 1838. године проглашен је Турски устав, који је састављен у Цариграду и којим се знатно ограничава фактичка моћ кнеза Милоша Обреновића. Црква је и правно следила државу.

Годину дана након проглашења Сретењског устава, 1836. године настаје и „Начертаније о духовним властима Књажевства Српског”, први формално-правни црквени документ о односу цркве и државе у Кнежевини Србији. Написао га је митрополит Петар Јовановић (1833—1859). Митрополит Петар, човек заиста високог образовања у то време, завршио је поред теологије и философију у Сегедину. У државној служби је брзо напредовао, прво је био секретар највишег суда у Крагујевцу, затим секретар кнеза Милоша Обреновића и, на предлог митрополита Стефана Стратимировића, постаје митрополит српски. По доласку на трон, старао се о администрацији, тако да је уредио матичне књиге, био је први председник школске комисије и настојао је да се уз сваку цркву сагради и школа. Све до 1839. године био је близак сарадник кнеза Милоша Обреновића. „Начертаније о духовним властима Књажевства Српског” у почетку је као документ садржао 96 чланова, али је одмах кнез Милош одбацио 30 чланова. Ту се дају и прве норме о избору митрополита, тако да, сходно полазишту да је православље државна вера, у документу стоји: „Архиепископа и Митрополита наименује Књаз, изабравши на то звање најдостојнијег између епископа.” Иако је Начертанијем предвиђено да питањима вере управља Синод, од самог почетка се и кнез врло мешао у црквене послове.

Колико су црква и држава биле значајне и повезане говори и податак да је митрополит београдски са свим архијерејима био присутан на ванредном заседању Народне скупштине 1840. године на Калемегдану, где се расправљало о Уставобранитељима.

До доношења Намесничког устава 1869. год црква је усвојила два правна документа. О Устројењу духовне власти Књажевства српског, који је за одређене чланове дао боље решење не-

го Начертаније и 1862. године кнез Михаило Обреновић је одобрио и објавио Закон о црквеним властима православног вера. Закон експлицитно говори да се по избору митрополита чека дозвола и од Књаза за црквено посвећење, али закон је пренебрегнут 1881. године када је краљ Милан Обреновић свргао митрополита Михаила Јовановића.

По повратку кнеза Милоша Обреновића у Београд 1859. године, бива смењен митрополит Петар Јовановић због блиских веза са Карађорђевићима и на трон митрополита седе епископ шабачки Михаило Јовановић (1859—1881; 1889—1898). Био је стипендиста митрополита Петра који га је послао на школовање у Кијев, где је академију успешно завршио и 1853. године добио научни степен магистра теолошких наука. Заједно са кнезом Михаилом, био је најупорнији радник и борац за писменост и православну духовност у Кнежевини. Иако обреновићевац по убеђењу, са њима је управо и имао највише проблема. Под утиском из Кијева, залагао се за ослобођење словенских народа и панславизам. Основао је још једно одељење богословије у Београду под називом Страначка богословија, које се бавило оспособљавањем вероучитеља и учитеља из Босне, Далмације, Црне Горе... за национални рад.

Интересантно је додати да је у том периоду на овим просторима заживео и рад политичких партија. Митрополит Михаило, као русофил, био је бастион Либералне партије, а самим тим и противник аустрофилских партија и краља Милана Обреновића. Сукоб између краља Милана и митрополита Михаила кулминирао је 18. октобра 1881. године када је митрополит Михаило уклоњен са свог положаја. „Без пензије, без издржавања, без икакве потпоре после времена од двадесет и пет година часне службе, често у тешким приликама, кроз које је пролазио живот Србије, удаљен је са својега високог положаја митрополит Михаило, први поглавар аутокефалне српске Цркве.” писала је тадашња штампа.

Уз митрополите Петра и Михаила Јовановића, који су свакако обележили 19. век у односима цркве и државе, потребно је поменути још неколико истакнутих теолога, који су дали несепич-

ни допринос на јавном пољу и у јавном животу, свако у свом домену. Нићифор Дучић (1832—1900) је био српски историчар, добровољачки командант и архимандрит Српске православне цркве. Био је добротвор и редован члан Српске краљевске академије. Затим, Филип Христић (1819—1905) кнежевски представник тј. 17. по реду председник Владе Србије, министар иностраних дела, министар просвете, гувернер Народне банке, стални изванредни опуномоћени министар (посланик на страни, односно амбасадор) Србије у Цариграду, Бечу, Берлину и Лондону, почасни члан Српске краљевске академије. Још као ђак живео је и школовао се код српског митрополита Мелентија Павловића. Петар Радовић (1829—1907) је био свештеник Српске православне цркве, један од вођа Невесињске пушке и невестињски војвода. У литератури се помиње као поп или војвода Петар Радовић. Михајло Смиљанић (1838—1913), из чувене свештеничке породице, један је од првака Радикалне странке. Затим, Милутин Тесла (1819—1879), отац српског научника Николе Тесле; Маринко Ивковић (1848—1883), свештеник, народни посланик и један од вођа Тимочке буне. Јован Сундечић (1825—1900) је био српски песник, свештеник Српске православне цркве и дипломата. Био је секретар књаза Никола I Петровића од 1864. до 1874. године, након чега је до смрти остао његов почасни секретар. Познат је као писац песме Убавој нам Црној Гори, која је 1870. године постала званична химна Књажевине Црне Горе. Димитрије Руварац (1842—1931) је био српски историчар, политичар и публициста. Иларион Руварац (1832—1905) је био српски историчар, свештеник, архимандрит фрушкогорског манастира Гргетег, ректор Карловачке богословије и академик. Сматра се за једног од зачетника критичког правца у српској историографији. Васа Живковић (1819—1891), српски песник и свештеник, који је између осталог написао и народне попевке Радо иде Србин у војнике и Орао кликће са висине.

Они су значајни пример сарадње цркве и државе кроз читав 19. век. И представници заједничке борбе на културном, верском и политичком плану у периоду осамостаљења и уједињења Србије.

Наставиће се...

Мишел Кламан

Лобирање: водич кроз технике утицања

(Београд, Clio, 2004)

Лобирање је техника која добија све већи значај у јавном одлучивању. Развој наднационалних државних савеза, као што је Европска унија, подстиче развој лобистичке делатности с обзиром на то да одлуке које се доносе утичу на веома велики број могућих интересних група у различитим областима привреде и друштвеног живота уопште.

Лобирање настаје чим се јави приватна иницијатива, како би се изменило колективно правило игре. Оно се бави јавним одлукама, а како време има кључну улогу код институционалног одлучивања, треба имати у виду да се утицај остварује с временом. При томе, одлучујући елементи су циљ, трошкови и ефикасност.

Аутор истиче битне одлике јавног одлучивања. Оно представља форум који има више учесника. Форум је место размене информација. С једне стране, они који доносе друштвене одлуке ту добијају информације које им недостају, и што су државни органи удаљенији од реалности, то траже више информација. С друге стране, приватни учесници у форуму истичу своју тачку гледишта, а доношењу одлуке доприносе изношењем својих аргумената. Циклус јавног одлучивања садржи много процедуралних и хијерархијских фаза. При томе живимо у свету ривалитета у којем се власт свакодневно утврђује.

Вештина преговарања има своју логику, чији аксиом гласи да ће шанса бити пружена само ономе ко изражава своје мишљење. А како су јавна моћ и администрација немани с више глава, препоручљиво је да лобиста умножи и успостави онолико контакта колико је саговорника. Интересне групе прате догађаје, али не само у виду прикупљања информација. Напротив, оне институције снабдевају материјом свог рада, односно разноврсним подацима. При томе је размена информација активна и обострана. Нудећи своје ин-

формације, лобисти поручују да их нека тема занима и да желе да размене информације. Комуникација је веома важна алатка у лобистичком раду, која им омогућава да учествују у утакмици. Да би вас чули, морају да вас запазе. Потребно је оставите утисак убедљивости да бисте заслужили пажњу и разматрање ваших ставова. Битно је да се убедљиво представи значај (економски, политички, друштвени) и проблеми интересне групе за коју се лобира, како би доносиоци одлука разумели њену улогу и подржали је.

Остваривање утицаја производ је времена и стога је за ефикасно деловање неопходна стратегија. То значи да најпре треба да се одреде циљеви, саговорници, одговарајући сарадници и потребно време. Стратегија се састоји у организацији времена и она подразумева активности праћења и остваривања утицаја. Праћење (мониторинг) обухвата учовање догађаја који чине неку акцију потребном или могућом. Утицање је ланац, те стога није довољно савладати само једну карику. Из лобистичког искуства следи закључак да приликом лобирања у вези с доношењем битног правног акта треба интервенисати што је могуће пре и размишљати дугорочно. Дакле, треба имати иницијативу. Поред тога, лобирање захтева присуство и расположивост на месту одлучивања. Потребно је дуго чувати контакте како би се искористиле успостављене везе, односно лобиста мора радити континуирано и истрајно. Одређивање циља је први стадијум стратегије. Од циља зависи и метод и стратегија лобистичког рада. Како лобирање није ни екзактна наука ни древна дисциплина, не постоје општеприхваћени методи. Свака интересна група користи се сопственим поступком и развија одређену технику лобирања. Не треба заборавити да институционалне процедуре и људе треба упознати пре него што вам затребају.

Аутор пружа низ препорука за лобистичке стратегије, поткрепљене великим бројем примера из праксе лобирања првенствено у институцијама Европске уније. Посебно су занимљиве препоруке о лобистичком утицају на посланике у парламенту (поглавље 19). Тако се указује на тактику „амандмана изненађења”, која се примењује у фази када парламентарни одбор разматра неки предлог закона. Савремене технологије омогућавају да се на посланике утиче непосредно пре гласања. Као илустрација наводи се пример таквог утицаја на посланике сат пре гласања у пленуму у Европском парламенту. Такође, лобисти у свом раду могу да искористе постављање посланичких питања како би остварили одређене утицаје. Није мање значајна ни улога посланичких асистената, који поред ове функције неретко обављају и плаћени посао у некој саветодавној фирми. Аутор примећује да оригиналност лобирања у Бриселу не лежи у природи појаве, већ у њеном интензитету. У институцијама Европске уније, поред класичних законодавних поступака, значајну улогу има и конкуренција. Према постојећим проценама, у Европској унији постоји око три хиљаде интересних група. Брисел се сматра другом светском престоницом лобирања, док је на првом и водећем месту и даље Вашингтон.

Пракса лобирања наводи на закључак да умеће вреди више од знања. Ипак, текст ове изузетно занимљиве и актуелне књиге завршава се речима: „прво средство за приступ утицању је машта”. Умеће лобирања није увек лако предвидљиво и стога примери и стратегије лобирања које излаже Мишел Кламан подстичу на размишљање, истовремено пружајући корисна упутства за остваривање утицаја у токовима савременог јавног одлучивања.

Народна скупштина Републике Србије и Архив Србије потписали су 12. новембра 2013. године Протокол о сарадњи, којим је успостављена трајна и конкретна сарадња између ове две установе. Протокол су потписали др Небојша Стефановић, председник Народне скупштине и др Мирослав Перишић, директор Архива Србије.

Предвиђено је да Архив Србије у холу Дома Народне скупштине периодично излаже документа из својих фондова и збирки. Истом приликом отворе-

на је изложба, прва у низу из историје модерне српске државности, под називом „Србија – трајање и памћење“.

Представљена је архивска грађа и документа из политичке, друштвене, војне и културне историје Србије 19. и 20. века, с циљем ширења свести о значају архивске грађе, очувању државног и културног идентитета Србије и упознавања шире јавности с културним наслеђем.

Најстарији изложени документ датира из 1804. године – списак српских села, црква и манастира по нахијама, а изложени су, између осталог, и Сретењски устав из 1835, „Турски“ устав за Кнежевину Србију из 1838, пасош Вука Караџића, Лондонски уговор о миру, закључен између Србије, Црне Горе, Грчке и Бугарске с једне и Турске с друге стране, о регулисању граница на Балкану, рукописи Нушићеве драме „Под облацима“ из 1904. године, Регистар осуђиваних лица по основу ИБ и др.

Светски дан науке обележен је у Дому Народне скупштине 8, 9, и 10. новембра, одржавањем Европског ђачког парламента у организацији Центра за промоцију науке.

Током три дана ученици су се упознали са парламентарним процеси-ма одлучивања кроз симулацију рада скупштине. Дискутовали су на тему „Будућност нашег града“ – и то подељени у пет радионица, које су се бавиле различитим аспектима развоја града, почев од демографије градова,

преко климатских промена, грађанских дијалога, до енергетске ефикасности и паметних градова. Након парламентарне дебате, формулисања захтева и гласања, донета је резолуција „Будућност нашег града“.

Догађају су присуствовали чланови Одбора за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво, као и министар просвете, науке и технолошког развоја Томислав Јовановић.

Народна скупштина у дигиталној стварности

Презентација интегрисане комуникације кроз мултимедијалне уређаје

У Дому Народне скупштине представљена је 12. новембра 2013. године апликација за таблете и мобилне телефоне која омогућава брз увид у дневне послове Народне скупштине и правремену размену информација са заинтересованом јавношћу. Представницима медија обратили су се председник Народне скупштине др Небојша Стефановић, генерални секретар Народне скупштине Јана Љубичић, Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Родољуб Шабић, отправник послова Амбасаде Велике Британије Дејвид Мак Фарлен и Вукосава Црњански, координатор пројекта „Отворени парламент“.

Председник Народне скупштине др Небојша Стефановић и Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности Родољуб Шабић сагласили су се да је Народна скупштина најотворенија институција и да стратешки и системски планира комуникацију с грађанима.

Генерални секретар Народне скупштине Јана Љубичић закључила је да је ово још један у низу корака који воде бољем разумевању значаја и улоге законодавног и представничког тела у јавности и да одсликава спремност Народне скупштине да се прилагођава захтевима времена у ком живимо.

Отправник послова у Амбасади Велике Британије Дејвид Мак Фарлен истакао је да истраживања потврђују да је Народна скупштина најотворенија институција у политичком систему, као и да је приближавање институција грађанима константан процес који прати технолошки, политички и друштвени развој.

представљамо

Константин Арсеновић

Посланичка група Партије
уједињених пензионера
Србије (ПУПС)

Датум рођења: 03. јун 1940.

Занимање: пензионер; гене-
рал-потпуковник

Датум потврђивања посла-
ничког мандата: 31. мај 2012.

Чланство у одборима: Одбор
за заштиту животне средине,
Одбор за права детета

Место пребивалишта:
Београд

Ћ: Налазите ли времена да читате?

КА: Одувек сам волео да читам, што радо чиним сваког дана, углавном пред спавање. Интересовање за књигу мењало ми се у зависности од узраста и образовног усмерења. Читао сам бајке, народне песме, све до стручне и научне литературе. Велики сам љубитељ белетристике. У последњих неколико месеци прочитао сам Руждијеве „Сатанске стихове”, Андрићеву „Травничку хронику”, „Велики рат” Александра Гаталице и неколико романа мање познатих писаца, као што је „Хлеб у рукама” Мирка Јовичића. Омиљене књиге су ми „Освајање среће” Расела Бертнарда и „Реторика” Божицара Рогановића. Можда се питате зашто. Прва обрађује људске особине као што су: гордост, завист, мржња, охолост, љубомора и остале негативне особине људи, те на једноставан начин указује како их можемо превазићи, а онај ко у томе не успе, не може бити срећан. О овим особинама, као највећим гресима, говори и Свето писмо. Друга књига је скуп мудрих изрека од античког доба до данас и читаоца не оставља равнодушним пред чињеницом да се с мало речи може много изрећи.

Ћ: Ко су Вам били хероји у детињству, а ко су сада?

КА: Прво да вам кажем како ја видим ово питање. Видим га у смислу жеље да имитираш свог хероја у његовим поступцима или желиш да се

животно определиш и постанеш оно што је твој херој. Ако тако посматрамо питање, онда је мој одговор да ја нисам имао хероје у детињству, а немам их ни сада. Дивио сам се многим људима због њихових достигнућа, успеха и знања, али никада нисам себе оптерећивао тиме да морам бити то што су они. Служили су ми као пример и сазнање да се до успеха може доћи само радом. Дивио сам се Тесли, Пупину, сада Ђоковићу, и био поносан и срећан што су они такви какви јесу. Али ако бих се ипак морао изјаснити ко су ми прави хероји, онда су то **мајке**, од царице Милице и мајке Јевросиме до моје мајке, која није била школована, али знала је како да утиче на мене да не скренем с правог пута.

Ћ: Како изгледа један ваш дан у Народној скупштини?

КА: Мој радни дан, када нисам у Скупштини, примерен је мојим годинама. Извршавам редовне обавезе, које произлазе из животних потреба. Кад год могу, време проводим с унуком и одлазим у викендицу, моје омиљено место за опуштање.

Ћ: Шта се мења када неко постане народни посланик?

КА: Мој приватни живот није се променио откад сам постао народни посланик. Мислим да се понашам нормално и скромно. Међутим, променио сам нека схватања и сада могу да поднесем такозване непријатне речи,

лажи и сцене које политика носи са собом. Док сам био активан у служби, до одласка у пензију, кретао сам се у друштву пословних људи и, по мојој оцени, уз неопходан опрез, имао сам посла с поштеним људима, верујући да ми намерно неће ништа лоше учинити, односно да ми неће подвалити, осим што ће можда покушати да остваре неку привилегију. Тако сам ја то схватао и још увек мислим да сам у праву. Откад се бавим назовимо политиком, иако за себе сматрам да нисам велики политичар, више не знам ко ће и одакле да ме „поткачи”. Истине се не плашим, а лаж је тешко побијати, па сам се определио да је не побијам, а себе убедио у то да таквим речима и подвалама не придајем велики значај. Међутим, морам истаћи да сам ипак разочаран, што смо као народ изгубили многе вредности. Ово не говорим због себе, већ због младих који тек треба да имају свој живот.

Ћ: Имате ли неки мото/девизу које се држите?

КА: Руководи ме неколико животних принципа: 1) поштен рад се, ипак, кад-тад исплати; 2) ако неком не можеш помоћи, немој му одмоћи и 3) не захтевај од других да се прилагоде теби; прихвати их какви јесу и утичи на њих у могућој мери, а њихове врлине, ако можеш, искористи на прави начин. Завршио бих овај интервју једном латинском изреком: „Природи се треба највише дивити у најмањим стварима.”